

LYNGDAL KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

MØTEBOK

Møte nr. 04/26

Dato: 21.09.26 kl. 13.00 – 14.15.

Sted: Kommunestyresalen

<u>Til stede:</u> Roar Lindland, leder Torbjørn Ougland, nestleder Kathrine Skoland, medlem Åge Gabrielsen, medlem Krister Ingebretsen, møte for Dragland	<u>Andre til stede:</u> (hele eller deler av møtet) SK Revisjon IKS v/ Monica Nilsen, Rebecka Lauvrak Fredriksen Fra administrasjonen: Kjell Olav Hæåk, Svein Jarle Haugland, Elin Rugland Falkum, Ida Marie Meland Eikebrok, Ronny Bjørnevåg
<u>Forfall:</u> Maria Dragland, medlem	Agder Sekretariat KO v/ Willy Gill

Det var ingen merknader til innkalling og saksliste.

Sak 18 ble besluttet behandlet først.

SAKSLISTE

ORIENTERINGER

REFERATSAKER

SAKER

- SAK 12/26 GODKJENNING AV MØTEBOK FRA 03.06.26
- SAK 13/26 UAVHENGIGHETSERKLÆRING REGNSKAPSREVISOR
- SAK 14/26 OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI LYNGDAL KOMMUNE 2026
- SAK 15/26 KOMMUNEDIREKTØRENS TILBAKEMELDING – OPPFØLGING
ETTER NUMMERERT BREV NR 2
- SAK 16/26 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2026, VALGT OMRÅDE
- SAK 17/26 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I LYNGDAL KOMMUNE 2027
- SAK 18/26 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON – FOREBYGGING AV
KORRUPSJON

FASTE POSTER/

Nytt fra revisor:

Planlegging av neste møte i kontrollutvalget

EVENTUELT

Underskrift

Roar Lindland
Leder

SAK 12/26 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 03.06.26

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. *Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 03.06.26 godkjennes.*
2. *Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen.*

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 03.06.26

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 03.06.26 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 03.06.26 godkjennes.
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen.

SAK 13/26 UAVHENGIGHETSERKLÆRING FRA REGNSKAPSREVISOR

Behandling i møtet:

Det ble redegjort for utsendt vedlegg til saken – Vurdering av revisors uavhengighet datert 17.09.26.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenerklæring om uavhengighet til orientering.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, datert 03.06.26

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, datert 01.09.26

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Som et ledd i dette skal kontrollutvalget påse at regnskapsrevisjonen blir utført av en revisor som oppfyller kravene til uavhengighet i

kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Det samme gjelder for forvaltningsrevisor.

Vedlagt denne saken følger erklæring om egen uavhengighet fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Her erklærer revisor at det ikke foreligger relasjoner som gjør at revisor ikke kan påta seg oppdraget med regnskapsrevisjon i Lyngdal kommune.

Som det fremgår av den nyeste erklæringen, overtar Helene S. Egeland som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor fra 01.09.26.

Vurderinger:

Kontrollutvalget kan ta egenerklæringen til orientering

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenerklæring om uavhengighet til orientering.

SAK 14/26 OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI LYNGDAL KOMMUNE 2026

Behandling i møtet:

Regnskapsrevisor orienterte.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar overordnet revisjonsstrategi 2026 for Lyngdal kommune til orientering.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Overordnet revisjonsstrategi 2026 fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS (vedlegg i epost)

Bakgrunn for saken:

Ifølge kommuneloven § 23-2, 1.ledd bokstav a, skal kontrollutvalget se til at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon §3 står det at kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og blant annet se til at:

a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte

b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor

Orientering om overordnet revisjonsstrategi og revisjonens risikovurdering er et viktig ledd i kontrollutvalgets arbeid med å følge opp påse-ansvaret i forhold til regnskapsrevisor.

Strategien informerer på et overordnet nivå om hvordan revisjonen utarbeider en årlig revisjonsstrategi og revisjonsplan for regnskapsrevisjon. Overordnet revisjonsstrategi omfatter

hele kommunen og beskriver revisjonens formål, rammeverk, rapportering, planleggingsfase, gjennomføringsfase og avslutningsfase i revisjonsåret.

Revisjonen vil gjennomgå revisjonsstrategien i møte og svare på eventuelle spørsmål.

Vurderinger:

Formålet med kontrollutvalgets behandling av overordnet revisjonsstrategi er i hovedsak å ivareta kontrollutvalgets påse-ansvar i forhold til regnskapsrevisjon.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar overordnet revisjonsstrategi 2026 for Lyngdal kommune til orientering.

**SAK 15/26 KOMMUNEDIREKTØRENS TILBAKEMELDING – OPPFØLGING
ETTER NUMMERERT BREV NR 2-26**

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding på oppfølging etter nummerert brev nr. 2 til orientering. Kontrollutvalget ser ikke behov for ytterligere oppfølging på området fra kontrollutvalget pr. nå.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Kommunedirektørens tilbakemelding datert 26.08.26

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget behandlet denne saken i møte 03.06.26 og fattet følgende vedtak:

- 1. Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 2/26 fra revisor og kommunedirektørens informasjon i møtet til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektør om saken. Frist for tilbakemeldingen settes til 01.09.26.*

Dagens sak gjelder kommunedirektørens tilbakemelding til kontrollutvalget for hvordan administrasjonen har fulgt opp mislighetssaken.

Nummerert brev nr. 2 var saksdokument til møtet 03.06.26 og var unntatt offentlighet.

Saksopplysninger:

Kommunedirektør har innen fristen kommet med en skriftlig redegjørelse der det orienteres om gjennomførte tiltak.

Vurderinger:

Kontrollutvalget fikk muntlig orientering om oppfølgingen i forrige møte. Nå foreligger kommunedirektørens skriftlige tilbakemelding.

Min vurdering er at kommunedirektørens tilbakemelding er tilfredsstillende og at det pr. nå ikke er behov for ytterligere tiltak fra kontrollutvalgets side.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding på oppfølging etter nummerert brev nr. 2 til orientering. Kontrollutvalget ser ikke behov for ytterligere oppfølging på området fra kontrollutvalget pr. nå.

SAK 16/26 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2026, OMRÅDE VALGT FOR KONTROLL

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelsesk kontroll, herunder valgt område for kontroll i Lyngdal kommune for 2026, til orientering.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelsesk kontroll fra Sørlandet kommunerevisjon IKS.

Bakgrunn for saken:

I kommunelovens § 24-9 står det følgende om revisors oppgave:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgaven er lagt til regnskapsrevisor og det er i loven lagt opp til en uttalelse på utført arbeid med moderat sikkerhet.

Eksempler på aktuelle områder for forenklet etterlevelsesk kontroll:

- Finansforvaltning
- Selvkost kommunale tjenester
- Offentlige anskaffelser

- Pensjon
- Startlån

Av risiko- og vesentlighetsvurderingen kommer det frem at revisor for 2026 etter en samlet vurdering har valgt ut for kontroll:

Basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering, er kommunens kontroll med avrop på egne inngåtte rammeavtaler valgt ut for kontroll.

Regnskapsrevisor vil være til stede i møtet og presentere analysen med foretatt valg av område for kontroll.

Vurdering:

Forenklet etterlevelseskontroll erstatter ikke den ordinære regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sees på som et supplement. For kontrollutvalgets del er ansvaret begrenset til å påse at det gjennomføres, og holde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen, samt resultatene fra kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalgets grunnlag for å ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, herunder valgt område for kontroll i Lyngdal kommune for 2026, til orientering.

SAK 17/26 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2027, LYNGDAL KOMMUNE

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tilrår en budsjetttramme for kontrollarbeidet i Lyngdal kommune for 2027 på kr. 1.925.000 under forutsetning av at representantskapet for Sørlandet kommunerevisjon IKS vedtar styrets budsjettforslag.*
2. *Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettforslaget for kommunen til kommunestyret.*

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlagte saksdokumenter:

1. Sørlandet kommunerevisjon IKS, budsjett-tall for 2027 - styrebehandlet
2. Agder Sekretariat KO, vedtatt budsjett for 2027

Bakgrunn for saken:

Kommunen skal ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor lovpålagte oppgaver. Budsjettforslaget er delt inn i 3 hovedgrupper; kontrollutvalgets utgifter, utgifter til revisjonstjenester og til sekretariat.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets Veileder om kontrollutvalgets rolle og oppgaver s. 16, sier bl.a. at: Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett. I budsjettet må kontrollutvalget synliggjøre kontrollutvalgets egne kostnader og kostnader knyttet til revisjonsaktiviteter.

Videre står det noe om hvem som kan gjøre endringer i kontrollutvalgets budsjett: Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret.

Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal derfor uendret følge det samlede budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har nødvendig informasjon om hvilket budsjett kontrollutvalget trenger for å utøve sin funksjon.

Når det gjelder betaling for tjenester som kjøpes av revisjonsselskapet og sekretariatet for kontrollutvalgene, fastsettes budsjettene for disse av hhv. representantskapet for revisjonen og av representantskapet for sekretariatet og kan kun endres av disse.

Agder Sekretariat KO.

Driftstilskuddet skal dekke den normale aktiviteten i kontrollutvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, oppfølging av kontrollutvalgets vedtak, arkivhold med mer.

Agder Sekretariat KO er omdannet til et kommunalt oppgavefellesskap og representantskapet fastsatte budsjettet for 2027 i møte 19.06.26. Vedlagt følger utskrift av representantskapets behandling av økonomiplan med budsjett for 2027. Kriteriene for fordeling av utgiftene er en fast andel, samt en variabel del som beregnes med utgangspunkt i antall innbyggere og antall møter i kontrollutvalgene. Det er budsjettert med seks møter i kontrollutvalget i 2027.

Driftstilskuddet for Lyngdal kommune til Agder Sekretariat økes fra kr. 276.000 i 2026 til kr. 288.000 i 2027. Denne økningen tilsvarer om lag 4%.

Deltakertilskuddet for 2027 fordeles slik mellom deltakerkommunene:

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2027 (B)	Tilskudd 2026 (R)	Tilskudd 2025 (R)
Bygland	194.000	186.000	178.000
Bykle	193.000	185.000	178.000
Evje og Hornnes	216.000	207.000	199.000
Farsund	266.000	255.000	244.000
Flekkefjord	261.000	251.000	240.000
Hægebostad	199.000	191.000	183.000
Iveland	195.000	188.000	180.000
Kvinesdal	235.000	226.000	216.000
Lindesnes	393.000	379.000	362.000
Lyngdal	288.000	276.000	264.000
Sirdal	200.000	192.000	184.000
Valle	194.000	187.000	179.000
Åseral	191.000	184.000	176.000

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

For nærmere informasjon vises det til vedlagte sak om økonomiplan/budsjett fra representantskapet.

Sørlandet kommunerevisjon IKS:

I henhold til lov om interkommunale selskaper § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for kommende kalenderår og en gang i året vedta selskapets økonomiplan.

Styret har behandlet budsjettet i møte 21.08.26. Representantskapet skal fastsette budsjettet i et senere møte. For Lyngdal kommune reduseres tilskuddet med 3,5%; fra kr. 1.455.000 i 2026 til kr. 1.406.000 i 2027.

Tabellen nedfor viser fordeling av tilskudd mellom deltakerkommunene for 2026 og budsjettert tilskudd for 2027, herunder eierbrøk, timeforbruk og endringer i kroner og prosent.

	Tilskudd 2027				2026 Endring 2026-2027		
	Eierbrøk	For eierbrøk	For timebruk	Totalt tilskudd	Totalt tilskudd	Kroner	Prosent
050 Arendal kommune	26,00 %	1 222	2 767	3 989	3950	39	1,0 %
054 Grimstad kommune	14,00 %	658	1 963	2 621	2434	187	7,1 %
006 Lindesnes kommune	13,00 %	611	1 620	2 231	2150	81	3,6 %
055 Lillesand kommune	6,00 %	282	1 303	1 585	1485	100	6,3 %
002 Farsund kommune	6,00 %	282	1 334	1 616	1431	185	11,4 %
007 Lyngdal kommune	6,00 %	282	1 124	1 406	1455	- 49	-3,5 %
003 Flekkefjord kommune	5,00 %	235	1 360	1 595	1406	189	11,8 %
052 Froland kommune	4,00 %	188	844	1 032	978	54	5,2 %
056 Risør kommune	4,00 %	188	1 033	1 221	1142	79	6,5 %
057 Tvedestrand kommune	4,00 %	188	918	1 106	1103	3	0,3 %
051 Birkenes kommune	3,00 %	141	960	1 101	1039	62	5,6 %
005 Kvinesdal kommune	3,00 %	141	1 166	1 307	1207	100	7,7 %
053 Gjerstad kommune	1,00 %	47	778	825	811	14	1,7 %
058 Vegårshei kommune	1,00 %	47	725	772	747	25	3,3 %
059 Åmli kommune	1,00 %	47	747	794	726	68	8,6 %
004 Hægebostad kommune	1,00 %	47	581	628	586	42	6,6 %
010 Sirdal kommune	1,00 %	47	1 015	1 062	1309	- 247	-23,3 %
011 Åseral kommune	1,00 %	47	687	734	692	42	5,7 %
Sum kommuner	100,00 %	4 701	20 924	25 625	24651	974	3,8 %

For ytterligere informasjon om budsjettet vises til vedlagte utskrift av budsjettsaken og til eventuell informasjon fra revisor i møtet.

Kontrollutvalgets utgifter:

Budsjettet for kontrollarbeidet skal omfatte kontrollutvalgets samlede virksomhet.

Det er lagt inn en økning tilsvarende forventet prisvekst på omlag 4%. Økningen er fordelt på ulike poster med unntak av bevertning.

Budsjettforslaget:

Det fremlagte budsjettforslag for kontrollarbeidet bygger på:

- Forrige års budsjetttramme
- Styrebehandlet budsjett for Sørlandet kommunerevisjon IKS for 2027
- Vedtatt budsjett for Agder Sekretariat KO for 2027

Kontrollbudsjett Lyngdal kommune	Budsjettforslag 2027	Vedtatt budsjett 2026
Tilskudd til revisjonen	Kr. 1.406.000	Kr. 1.455.000

Kommunen sin del av sekretariatstjenester	Kr. 288.000	Kr. 276.000
Kontrollutvalgets utgifter:		
• Møtegodtgjørelse/tapt arbeidsfortjeneste	Kr. 118.000	Kr. 113.000
• Kurs og opplæring:	Kr. 56.000	Kr. 52.000
• Bevertning:	Kr. 5.000	Kr. 5.000
• Til kontrollutvalgets disposisjon:	Kr. 52.000	Kr. 52.000
Sum kontrollutvalgets utgifter:	Kr. 231.000	Kr. 222.000
Totalbudsjett	Kr. 1.925.000	Kr. 1.953.000

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tilrår en budsjetttramme for kontrollarbeidet i Lyngdal kommune for 2027 på kr. 1.925.000 under forutsetning av at representantskapet for Sørlandet kommunerevisjon IKS vedtar styrets budsjettforslag.
2. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettforslaget for kommunen til kommunestyret.

SAK 18/26 RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON – FOREBYGGING AV KORRUPSJON**Behandling i møtet:**

Forvaltningsrevisor presenterte rapporten.

Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapporten *Forebygging av korrupsjon* fra Sørlandet kommunerevisjon IKS til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektør følge opp anbefalingene i rapporten for ytterligere å forbedre kvaliteten på undersøkt område:
 - Kommunen bør i sine etiske retningslinjer beskrive reaksjoner ved brudd på retningslinjene.
 - Kommunen bør etablere tiltak som sikrer at habilitetsvurderinger gjennomføres, samt at slike vurderinger dokumenteres der det er relevant.
 - Kommunen bør følge opp identifiserte risikoer i ROS-analysen innen plan- og byggesaksområdet med konkrete risikoreduserende tiltak.
 - Kommunen bør iverksette tiltak for å styrke opplæring av ansatte og ledere når det gjelder varsling.
 - Kommunen bør iverksette tiltak som bidrar til at det oppleves tryggere å varsle om kritikkverdige forhold.
3. Kommunestyret ber om at kommunedirektør gir kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapportens anbefalinger innen 1. april 2027.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Rapport fra Sørlandet kommunerevisjon IKS mottatt 7. september 2026

Saksopplysninger:

Generelt:

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon undersøker kontrollutvalget om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte. Å bidra til forbedring er et viktig aspekt ved gjennomføring av forvaltningsrevisjoner.

Dette konkrete prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget 03.02.25.

Sørlandet kommunerevisjon IKS leverte endelig rapport fra prosjektet i september 2026.

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å undersøke kommunens arbeid med å forebygge og avdekke korrupsjon innen behandling av plan- og byggesaker og ved offentlige anskaffelser.

Bakgrunn og problemstilling:

Følgende problemstillinger har ligget til grunn for prosjektet:

1. I hvilken grad har kommunen etablert etiske retningslinjer og iverksatt tiltak for å sikre at disse er kjent blant ansatte?
2. I hvilken grad har kommunen iverksatt tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innen plan- og byggesaksbehandling og ved anskaffelser?
3. I hvilken grad har kommunen et tilfredsstillende system og rutiner for varsling?

Nærmere om problemstillingene.

Problemstilling 1 retter seg mot kommunens etiske retningslinjer. Dette omfatter tiltak rettet mot alle ansatte i kommunen for å sikre en felles forståelse av forventet atferd.

Problemstilling 2 retter seg mot konkrete tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innenfor plan- og byggesaksbehandling og anskaffelser, som er identifisert som særlig risikoutsatte områder. Problemstillingen omfatter ikke generelle tiltak knyttet til etisk bevissthet og varsling, ettersom dette i hovedsak dekkes av de andre problemstillingene. I stedet belyses hvorvidt kommunen har gjennomført risikoreduserende tiltak, herunder tiltak basert på risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser), for å redusere risikoen for korrupsjon.

Problemstilling 3 retter seg mot kommunens system og rutiner for varsling. Varsling er et sentralt virkemiddel for å avdekke kritikkverdige forhold, herunder forhold som kan innebære risiko for korrupsjon. For at varslingsordningen skal fungere etter hensikten, er det viktig at ansatte opplever det som trygt å varsle. Problemstillingen har som hensikt å belyse hvorvidt kommunen har etablerte varslingsrutiner som er

tilgjengelig for ansatte og om kommunen gjør det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold.

Konklusjon:

Jeg velger å gjengi hele revisors konklusjon fra rapporten for at saksutredningen skal gi en mest mulig dekkende beskrivelse av revisors funn, samt grunnlaget for revisors anbefalinger.

1. I hvilken grad har kommunen etablert etiske retningslinjer og iverksatt tiltak for å sikre at disse er kjent blant ansatte?

Det er utarbeidet etiske retningslinjer som gir ansatte føringer for forventet atferd, håndtering av interessekonflikter og habilitetsspørsmål. Retningslinjene er tilgjengelige for ansatte, og kommunen har gjennomført flere tiltak for å gjøre dem kjent i organisasjonen. Samtidig viser gjennomgangen at kommunen har et forbedringspotensial når det gjelder å jevnlig undersøke ansattes kjennskap til de etiske retningslinjene. Det er også rom for forbedring når det gjelder å sikre at ansatte får opplæring og trening i hvordan de etiske retningslinjene skal anvendes i praksis. De etiske retningslinjene beskriver heller ikke hvilke reaksjoner som kan følge ved brudd. Revisjonens samlede vurdering er at kommunen har etablert etiske retningslinjer og i stor grad iverksatt tiltak for å gjøre disse kjent blant ansatte, men at det finnes noen forbedringsområder.

2. I hvilken grad har kommunen iverksatt tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innen plan- og byggesaksbehandling og ved anskaffelser?

Når det gjelder tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon i utsatte områder, har kommunen utarbeidet en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse som identifiserer korrupsjonsrisiko i virksomheten. Gjennomgangen viser at kommunen har fulgt opp identifisert risiko med relevante risikoreduserende tiltak, både med overordnede tiltak og mer konkrete tiltak innen offentlige anskaffelser. Samtidig er det behov for å videreutvikle arbeidet med habilitetsvurderinger og dokumentasjon av slike vurderinger der det er relevant. Revisjonen konkluderer derfor med at kommunen i stor grad har iverksatt relevante tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innen offentlige anskaffelser. På plan- og byggesaksområdet er det også gjennomført en egen ROS-analyse for korrupsjon. Flere av de identifiserte risikoene er fulgt opp med relevante tiltak. Gjennomgangen viser samtidig at det på enkelte områder er mangler i oppfølgingen av identifiserte risikoer i ROS-analysen. Flere risikoscenarioer er ikke fulgt opp med konkrete tiltak, blant annet risiko knyttet til habilitet, internkontroll og press fra politikere eller eksterne aktører. Revisjonen konkluderer derfor med at kommunen i varierende grad har iverksatt relevante tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innen plan- og byggesaksbehandling.

3. I hvilken grad har kommunen et tilfredsstillende system og rutiner for varsling? Kommunen har etablert varslingsrutiner som i stor grad oppfyller kravene til innhold, herunder oppfordring til varsling, fremgangsmåte ved varsling og beskrivelse av saksbehandling ved mottak og behandling av varsler. Samtidig viser funnene et forbedringspotensial når det gjelder rutiner for oppfølging i etterkant av varslingsaker. Gjennomgangen viser også at det er noe variasjon i hvordan rutinene følges og dokumenteres i praksis.

Kommunen har videre gjennomført flere tiltak for å gjøre varslingsordningen tilgjengelig og kjent for ansatte. Samtidig er det behov for å styrke opplæringen av både ledere og ansatte om varsling. For ledere gjelder dette særlig kunnskap om håndtering av varsler og aktivitetsplikten, mens ansatte i større grad trenger kunnskap om hvilke forhold det bør varsles om og hvilke varslingskanaler som kan benyttes. Gjennomgangen viser at det varierer hvorvidt ansattes kjennskap til varslingsrutinene og

varslernes rettigheter undersøkes. Revisjonen finner at det er rom for forbedring når det gjelder ansattes opplevde trygghet ved varsling, opplevelsen av å bli oppfordret til å varsle, og tilliten til at varslingssaker håndteres på en god måte. Samlet sett konkluderer revisjonen med at kommunen har etablert et system og rutiner for varsling som i hovedsak oppfyller kravene, men at det er rom for forbedringer på enkelte områder.

Revisors anbefalinger:

På bakgrunn av de funn og vurderinger som er gjort, kommer revisjonen med følgende anbefalinger til Lyngdal kommune:

- Kommunen bør i sine etiske retningslinjer beskrive reaksjoner ved brudd på retningslinjene.
- Kommunen bør etablere tiltak som sikrer at habilitetsvurderinger gjennomføres, samt at slike vurderinger dokumenteres der det er relevant.
- Kommunen bør følge opp identifiserte risikoer i ROS-analysen innen plan- og byggesaksområdet med konkrete risikoreduserende tiltak.
- Kommunen bør iverksette tiltak for å styrke opplæring av ansatte og ledere når det gjelder varsling.
- Kommunen bør iverksette tiltak som bidrar til at det oppleves tryggere å varsle om kritikkverdige forhold.

Øvrige saksopplysninger:

Rapporten har på vanlig måte vært på høring hos kommunen og kommunedirektør kom med følgende tilbakemelding til revisjonen:

Først av alt vil jeg takke for en grundig rapport og vi kjenner oss igjen i det som rapporten beskriver. Vi skulle ønsket av svarprosenten på spørreundersøkelsen hadde vært enda høyere, men registrerer at revisjonen vurderer svarprosenten som tilstrekkelig til å belyse hovedtrekkene i ansattes opplevelser.

Vi har ingen konkrete kommentarer til rapporten, men ønsker å opplyse om følgende:

Etiske retningslinjer:

Kommunestyret har 18.juni vedtatt nye etiske retningslinjer. Her er det tatt inn et kapittel om ansvar og konsekvenser (kapittel 11). Legger ved de nye vedtatte retningslinjene.

Rutiner for vurdering av habilitet:

Vi har i sommer utarbeidet nye rutiner for vurdering av habilitet. De var også oppe som referatsak i formannskapet 3.september. Rutinene gjelder både ansatte og folkevalgte.

Rutiner for varsling

Det har i vår blitt arbeidet med nye rutiner for varsling, klage, bekymringsmelding. Planen er at disse blir endelig ferdig i løpet av høsten.

For nærmere detaljer vises det til rapporten og til revisjonens presentasjon av rapporten i møtet.

Administrasjonen er invitert til å være til stede i kontrollutvalgets møte. Det vil bli gitt anledning for administrasjonen til å kommentere saken/rapporten i møtet dersom det er ønskelig.

Departementet har kommet med en fortolkning av kommunelovens § 23-5 når det gjelder kommunedirektørens høringsrett til saker som skal fra kontrollutvalget til kommunestyret. Dette betyr at kommunedirektør skal gis mulighet til å uttale seg til *saken/saksutredningen* før behandlingen i kontrollutvalget.

Denne retten kommer i tillegg til høringsretten til selve rapporten. På denne bakgrunn er sak 18/26 derfor sendt til kommunedirektør for uttalelse.

Vurderinger:

Som nevnt tidligere i saken er et viktig formål med forvaltningsrevisjon å bidra til forbedringer.

Det er en positiv rapport som nå legges frem. Det er likevel rom for forbedringer og revisor har på bakgrunn av funnene i rapporten utarbeidet fem anbefalinger. Disse anbefalingene er tatt med i forslag til innstilling til kommunestyret. Slik jeg leser rapporten, er det størst forbedringspotensiale når det gjelder innføring av relevante tiltak for å forebygge og avdekke korrupsjon innen plan- og byggesaksbehandling.

Det vises til kommunedirektørens høringsuttalelse der det fremkommer at en allerede er i gang med å følge opp anbefalingene i rapporten.

Det er kommunestyret som fatter vedtak i saken etter innstilling fra kontrollutvalget.

Forslag til innstilling:

1. Kommunestyret tar rapporten *Forebygging av korrupsjon* fra Sørlandet kommunerevisjon IKS til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektør følge opp anbefalingene i rapporten for ytterligere å forbedre kvaliteten på undersøkt område:
 - Kommunen bør i sine etiske retningslinjer beskrive reaksjoner ved brudd på retningslinjene.
 - Kommunen bør etablere tiltak som sikrer at habilitetsvurderinger gjennomføres, samt at slike vurderinger dokumenteres der det er relevant.
 - Kommunen bør følge opp identifiserte risikoer i ROS-analysen innen plan- og byggesaksområdet med konkrete risikoreduserende tiltak.
 - Kommunen bør iverksette tiltak for å styrke opplæring av ansatte og ledere når det gjelder varsling.
 - Kommunen bør iverksette tiltak som bidrar til at det oppleves tryggere å varsle om kritikkverdige forhold.
3. Kommunestyret ber om at kommunedirektør gir kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapportens anbefalinger innen 1. april 2027.

FASTE POSTER/

Nytt fra revisor:

Planlegging av neste møte i kontrollutvalget:

Møte 26. oktober vurderes avlyst.

EVENTUELT